

Maxim M. Alashki,

DOCUMENT REGULATING THE LIFE CYCLE MANAGEMENT OF DEFENSE PRODUCTS IN THE MINISTRY OF DEFENCE

Maxim M. Alashki

Address: 3, Dyakon Ignatii Str., 1092 Sofia, Ministry of Defence, Defence Acquisition Directorate

ABSTRACT: *Brief information is provided on the life cycle of defence products and the document that should regulate it within the Ministry of Defence, its development over the years, and the current situation around its lack. The author proposes an alternative version of the document.*

KEY WORDS: *Life Cycle, Life Cycle Process, Defense Product, Defense Acquisition System, Regulation, Alternative version.*

ДОКУМЕНТ, РЕГЛАМЕНТИРАЩ УПРАВЛЕНИЕТО НА ЖИЗНЕНИЯ ЦИКЪЛ НА ОТБРАНИТЕЛНИТЕ ПРОДУКТИ В МИНИСТЕРСТВОТО НА ОТБРАНАТА

Максим М. Алашки

Адрес за кореспонденция: 1092 гр. София, ул. Дякон Игнатии № 3, Министерство на отбраната, дирекция „Отбранителна аквизиция“.

АНОТАЦИЯ: *Дадена е кратка информация относно процеса на жизнения цикъл на отбранителните продукти и документа, който следва да го регулира в рамките на Министерството на отбраната, неговото развитие през годините и настоящата ситуация около неговата липса. Авторът предлага свой алтернативен вариант на въпросния документ.*

КЛЮЧОВИ ДУМИ: *Жизнен цикъл, процес на жизнения цикъл, отбранителен продукт, Система за отбранителна аквизиция, Наредба, алтернативен вариант.*

Процесът за управление на жизнения цикъл на отбранителните продукти е насочен към поддържане на постоянно и високо ниво на надеждност и експлоатационна годност на отбранителните продукти в интерес на потребностите на Въоръжените сили (ВС) с цел изпълнение на техните мисии, цели и задачи. Той е най-основният (фундаментален) процес на Системата за отбранителна аквизиция (СОА), който обединява всички останали процеси на системата и от чиято ефективност зависи в значителна степен ефективността на цялата система. С понятието „жизнен цикъл на отбранителните продукти“ се представя по-тясното разбиране на понятието „отбранителна аквизиция“.

През всичките години от деветдесетте години на миналия век считано до 2013 г. винаги е съществувал документ в Министерството на отбраната (МО), който да регламентира управлението на жизнения цикъл на въоръжението и техниката. Последният такъв се наричаше Правилник за управление на жизнения цикъл на отбранителните продукти (ПУЖЦОП или П-7), обнародван в ДВ, бр. 70, от 09.09.2011 г. [1]. Същият е отменен с Правилник за отмяна на правилника за управление на жизнения цикъл (П-5) от 15.07.2013 г. [2] по предимно субективни причини, без да се осмислят напълно последствията на отсъствието на такъв документ.

С този правилник се определят условията и редът за осъществяване на управлението на жизнения цикъл на отбранителните продукти в МО, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната (СППМО) и Българската армия (БА), както и фазите му. С него се дава правна уредба на процесите от жизнения цикъл на отбранителните продукти: планиране на жизнения цикъл на отбранителни продукти във ВС, придобиване на отбранителни продукти за нуждите на МО, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА, управление изпълнението на инвестиционни проекти за модернизиране на въоръжение и техника и тяхната категоризация, провеждане на изпитвания на отбранителни продукти в интерес на отбраната, изготвяне на ведомствени и осигуряването на международни стандартизационни документи и контрола по спазването им, осигуряване и управление на качеството на отбранителните продукти, извършване на кодификация на отбранителните продукти, изменение на срока на експлоатация на отбранителните продукти, приемане на и снемането от въоръжение, приемане на и снемане от употреба (въоръжение и експлоатация), разкомплектоване, бракуване и унищожаване, придобиване и/или използване на отбранителни продукти по междуправителствени споразумения, ратифицирани от НС, и високотехнологични проекти по Програмата на НАТО за инвестиции в сигурността. Правилникът регламентира участниците в управлението на жизнения цикъл на отбранителните продукти - ръководството на МО и БА (видовете въоръжени сили и Съвместното командване на силите), подпомагано от щатни и нещатни органи и техните функционални задължения [3].

Според ПУЖЦОП жизненият цикъл на отбранителните продукти включва следните 5 фази: концепция; разработване, с 4 етапа: проучване, идеен проект, работен проект и опитен образец; придобиване; експлоатация и поддръжка; снемане от употреба (експлоатация или въоръжение).

Както бе посочено, този основен за функционирането на СОА е отменен и липсата му създава огромна празнота във функционално и чисто практическо и процесуално отношение. Този нормативен вакуум към момента, повече от шест години след отмяната, не е запълнен, за което са правени множество опити – многократно създаване на работно групи, които да предложат как да бъде разрешен получилият се неприятен казус и свързаните с него проблеми, варианти на проекти на нов документ, които така или иначе не биват одобрени, отдадени са заповеди и вътрешни указания за работа по някои от направленията (процесите), които регулира правилника, търси се регулация в други нормативни и подзаконови документи т.н.

От 2016 г. има промяна в Закона за отбраната и ВС (ЗОВС, чл. 26, т. 11а. – нова/ДВ, бр. 98 от 2016 г.) [4], с която на министърът на отбраната се вменява да ръководи политиката по управление на жизнения цикъл на отбранителни продукти и да издава наредба за условията и реда за осъществяване на тази дейност в МО, СППМО и БА (липсата на което до сега, според юристите в МО, е било пречка за наличието на подобен документ). В резултат на това с министерска заповед № МЗ Р-101/03.04.2018 г. е създадена работна група за изготвяне на проект на нов такъв документ. След много перипетии и варианти, от месец ноември 2018 г. има изготвен проект от работната група, който по ред причини от обективно и субективно естество (които не са предмет на настоящия доклад) не е приет все още.

Анализирайки въпросния проект на работната група, обаче, се откриват множество неточности, непълноти и несъответствия, както от техническо естество, така и от принципно и идеологическо такова. Поради необходимост от ускоряване на работата по документа, предвид сроковете, ангажиментите, отговорностите и практическата му необходимост, и възможност за представяне на лични (алтернативни) мнения по темата, от друга страна, авторът е разработил и представил на обсъждане свой собствен вариант, базиран на многогодишния му опит, изследователска

и анализаторска дейност и експертиза в предметната област, както и използвайки чуждата подобна практика. Този вариант на документ/наредба има следните общи положения и идеология:

- 4 фази (+ 1 опционална - Разработване):

1. Заявяване (Concept),
2. Придобиване, приемане на въоръжение и въвеждане в експлоатация (Acquisition),
3. Експлоатация и поддръжка (ILS),
4. Извеждане от експлоатация и снемане от въоръжение (Disposal).

- Модел за всяка фаза: цел; с какво започва; с какво завършва; преминаване от една фаза в друга само при осигурено финансиране и утвърден документ; Съветът по въоръженията на входа и на изхода (и със старшинство спрямо други съвети); ясно изписване на процедурите и действията.

- Препратки към други нормативни документи.

- Пределна краткост и яснота.

Авторският проект е следния:

НАРЕДБА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ЖИЗНЕНИЯ ЦИКЪЛ НА ОТБРАНИТЕЛНИТЕ ПРОДУКТИ В МО, СППМО И БА

Чл. 1. (1) С Наредбата се определят условията и реда за осъществяване на управлението на жизнения цикъл на отбранителните продукти в Министерството на отбраната (МО), структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната (СППМО) и Българската армия (БА), както и фазите, процесите и процедурите на жизнения им цикъл.

(2) Управлението на жизнения цикъл на отбранителните продукти включва:

1. планиране на жизнения цикъл;
2. управление на фазите на жизнения цикъл;
3. всички дейности по придобиване на отбранителни продукти;
4. приемане на въоръжение, снемане от въоръжение, въвеждане в експлоатация, експлоатация и поддръжка, и извеждане от експлоатация на отбранителни продукти;
5. управление на изпълнението на инвестиционни проекти в МО;
6. провеждане на изпитвания на отбранителни продукти;
7. осигуряване и управление на стандартизацията, качеството и кодификацията на отбранителни продукти;
8. управление на риска през жизнения цикъл;
9. научноизследователската и развойната дейност (НИРД) свързана с отбранителните продукти;
10. индустриалното сътрудничество в МО.

(3) НИРД свързана с отбранителните продукти и индустриалното сътрудничество в МО, както и други неуредени с настоящата наредба дейности се регламентират с отделни актове на министъра на отбраната.

Чл. 2. Жизненият цикъл на отбранителни продукти включва следните фази:

1. Заявяване;
2. Придобиване, приемане на въоръжение и въвеждане в експлоатация;
3. Експлоатация и поддръжка;
4. Извеждане от експлоатация и снемане от въоръжение.

Чл. 3. Опционално (сравнително по-рядко, за отделни отбранителни продукти) към жизнения цикъл се включва (добавя след фаза „Заявяване“) и фаза „Разработване“, която се изпълнява при:

1. разработване и производство на нов, специфичен, отбранителен продукт, какъвто не

може да бъде доставен от търговската мрежа;

2. производство по лиценз на отбранителен продукт;
3. модернизация на съществуващ отбранителен продукт.

Чл. 4. Преминването от една фаза в друга, спирането или връщане към предхождаща фаза се извършва с акт на министъра на отбраната или определено от него длъжностно лице, след решение на Съвета по въоръжения и осигурено необходимо финансиране.

Заявяване

Чл. 5. Целта на фазата е да се инициират дейностите по реализиране на определена необходима отбранителна способност чрез придобиването на отбранителен продукт.

Чл. 6. (1) Фазата започва с изготвянето на Доклад за отбранителна способност (ДОС). ДОС се изготвя от отговорната структура от МО, СППМО и БА при възникнала необходимост от изграждането на определена отбранителна способност. Съдържанието и оформянето на ДОС се определя съгласно (отделно) *Приложение (1)*.

(2) ДОС се изпраща по команден ред до дирекция „Стратегическо планиране“ за внасяне в Съвета по отбранителни способности (СОС).

(3) След разглеждане и приемане от СОС, ДОС се утвърждава от министъра на отбраната или определено от него длъжностно лице.

Чл. 7. (1) След утвърждаването на ДОС, работна група, назначена от министъра на отбраната или определено от него длъжностно лице, по предложение на дирекция „Отбранителна аквизиция“, изготвя Концепция за изграждане на отбранителна способност (КИОС), съгласно (отделно) *Приложение (2)*.

(2) Концепцията съдържа не по-малко от два варианта за изграждане на отбранителната способност, които могат да бъдат:

1. придобиване чрез закупуване на нов отбранителен продукт или такъв втора употреба;
2. наемане, дарение, предоставяне за безвъзмездно ползване на отбранителен продукт;
3. придобиване чрез участие в международни проекти и проекти на НАТО и ЕС;
4. придобиване по силата на междуправителствено споразумение;
5. разработване и производство на нов, специфичен, отбранителен продукт или производство по лиценз;
6. модернизация на съществуващ отбранителен продукт;
7. друг или комбинация от изброените в т. 1-6.

При представяне на само един вариант се прави подробно аргументиране защо не може да има алтернативен такъв.

Чл. 8. (1) Ръководителят на работната група по чл. 7, ал. 1 представя в дирекция „Отбранителна аквизиция“ за разглеждане в Съвета по въоръжения КИОС с различните варианти и оценка на риска по отношение на възможностите за тяхното изпълнение. Съветът по въоръжения разглежда и приема КИОС.

(2) Приетата КИОС е основание за извършване на дейностите по инициране на проект/проекти съгласно Ръководство за проектно управление в МО, СППМО и БА (РПУ). Борда за управление на портфолио от проекти (П2Б) включва съответния проект в портфолиото от проекти на МО, което се утвърждава от министъра на отбраната.

(3) За всеки проект П2Б предлага на министъра на отбраната или определено от него длъжностно лице за назначаване на Борд за управление на проекта (БУП) и ръководител на проекта (РП) с обема от права и отговорности, съгласно РПУ.

(4) Ръководителят на проекта изготвя План за реализация на инвестиционен проект, съгласно РПУ и други документи свързани с изпълнението на проекта. Планът се приема от БУП и се утвърждава от министъра на отбраната или определено от него длъжностно лице.

(5) Ръководителят на проекта подготвя необходимите документи за внасяне в Министерски съвет (МС) и Народно събрание (НС) за решение, съгласно чл. 16, т. 7а и чл. 22 ал. 2, т.

11а от ЗОВС на Р. България.

Чл. 9. Фазата завършва с наличието на утвърдени от министъра на отбраната или определено от него длъжностно лице КИОС, План за реализация на инвестиционен проект и назначени органи съгласно РПУ (БУП, ръководител на проекта, работен екип, група за техническа и административна поддръжка).

Придобиване, приемане на въоръжение и въвеждане в експлоатация

Чл. 10. Целта на фазата е да се осигури доставка на готови отбранителни продукти, производство или модернизация на отбранителни продукти в съответствие с изискванията установени в опционалната фаза „Разработване“ (чл. 32-37), приемането им на въоръжение и/или въвеждане в експлоатация, както и изпълнението на всички дейности осигуряващи тяхната готовността за експлоатация и поддръжка.

Чл. 11. (1) Фазата започва с наличие на основания за придобиване на отбранителен продукт за изграждане/задоволяване на определена отбранителна способност.

(2) Дирекция „Отбранителна аквизиция“ организира придобиването на отбранителни продукти на основание на утвърдени Вътрешни правила относно реда за планиране и организация на провеждането на процедурите за възлагане на обществени поръчки и за контрол на изпълнението на сключените договори и Дългосрочна инвестиционна програма на МО или друг стратегически документ свързан с модернизацията и/или превъоръжаването на БА.

Чл. 12. (1) Приемането на въоръжение на отбранителни продукти се извършва със съответна заповед на министъра на отбраната след разглеждане в Съвета по въоръжения.

(2) Въвеждането в експлоатация на отбранителни продукти в МО се извършва със съответна заповед на определено от министъра длъжностно лице след разглеждане в Съвета по въоръжения.

(3) Въвеждането в експлоатация на отбранителни продукти в БА се извършва със съответна заповед на началника на отбраната след разглеждане в Съвета по въоръжения.

(4) Въвеждането в експлоатация на отбранителни продукти в СППМО се извършва със съответна заповед на определено от министъра длъжностно лице или на съответните им командири и началници след разглеждане в Съвета по въоръжения.

(5) Въвеждането в експлоатация на отбранителните продукти, предоставени на български контингенти извън страната по програми за международна помощ, включително и такива за временно ползване, се извършва със съответна заповед на началника на отбраната след разглеждане в Съвета по въоръжения, по предложение на потребителя им и при положение, че са приети на въоръжение в страни-членки на НАТО и ЕС.

(6) Заповедите се изготвят от дирекция „Отбранителна аквизиция“ и след подписване се изпращат на всички касаещи ги структури.

Чл. 13. Фазата се счита за завършена с изготвяне от дирекция „Отбранителна политика“ на протокол за съответствие на съответния отбранителен продукт с предварително зададени изисквания, утвърден от министъра на отбраната или определено от него длъжностно лице и заповед за приемане на въоръжение или въвеждане в експлоатация на отбранителния продукт, след решение на Съвета по въоръжения.

Чл. 14. (1) Приетите на въоръжение отбранителни продукти се кодифицират в дирекция „Отбранителна аквизиция“.

(2) Дирекция „Отбранителна аквизиция“ поддържа Регистър на приетите на въоръжение и сметите от въоръжение отбранителни продукти в МО, СППМО и БА.

(3) Дирекция „Логистика“ поддържа Регистър на въведените в експлоатация и изведените от експлоатация отбранителни продукти в МО, СППМО и БА.

Чл. 15. (1) Отбранителни продукти, които са променили съществено основните си тактико-технически характеристики се приемат на въоръжение като новопридобити.

(2) Решението, относно това дали промяната на тактико-технически характеристики по ал. 1 е съществена или не, се приема от Съвета по въоръжения.

Чл. 16. Условието и реда за придобиване на отбранителни продукти по линия на международни проекти и програми, междуправителствени споразумения, дарение, наемане, за временно ползване и др. се регламентират с отделни актове на МС или министъра на отбраната.

Чл. 17. Редът за осигуряване и управление на качеството при разработване и придобиване на отбранителни продукти, както и за провеждането на техните изпитвания, сертифициране и кодификация се регламентират с отделни актове на министъра на отбраната.

Експлоатация и поддръжка

Чл. 18. Целта на фазата е създаване на организация и условия за правилната експлоатация и поддръжка на придобитите отбранителни продукти, според тяхното предназначение, в рамките на утвърдените норми за разход на материални и финансови средства, при спазване на установените правила от производителя и изискванията за безопасност.

Чл. 19. Фазата започва след доставката на отбранителния продукт в мястото за експлоатация и поддръжка и включва: регистрация, отчет, използване, техническо обслужване, ремонт, съхранение, усъвършенстване, модернизация, удължаване на срока за експлоатация и евентуално предявяване на рекламации към качеството на отбранителните продукти.

Чл. 20. (1) Експлоатацията и поддръжката на отбранителните продукти се организира от командирите/началниците на структурите от МО, СПМО и БА.

(2) Обучението и подготовката на личния състав, който ще експлоатира и поддържа съответния отбранителен продукт се организира от лицата по ал. 1 и се извършва чрез Системата за управление на човешките ресурси в МО.

Чл. 21. Експлоатацията и поддръжката на отбранителните продукти се организира според изискванията на ръководствата, инструкциите и другите регламентиращи документи за експлоатация и поддръжка, а когато такива липсват, редът и начинът за тяхната експлоатация и поддръжка се определят от началника на отбраната и/или определено от министъра на отбраната длъжностно лице.

Чл. 22. (1) В хода на експлоатацията и поддръжката на отбранителните продукти потребителите им могат да предлагат тяхното усъвършенстване, модернизация и изменение на срока на експлоатация.

(2) Усъвършенстване на отбранителен продукт е повишаване на технико-икономическите показатели на продукта без да се изменят съществено основните му тактико-технически характеристики.

(3) Модернизация на отбранителен продукт е повишаване на технико-икономическите показатели на продукта чрез изменение на основните му тактико-технически характеристики.

(4) Изменение на срока на експлоатация на отбранителен продукт е промяна на ресурса и/или възможността за неговата употреба, определени в техническата му документация, които имат два компонента: 1. определената работа в часове, брой цикли или изминати километри; 2. календарен срок на експлоатация. Отбранителният продукт се извежда от експлоатация при изчерпване на поне единия от посочените два компонента. Процедурата на изменение на срока на експлоатация се регламентира с акт на министъра на отбраната или определено от него длъжностно лице.

Чл. 23. Необходимите материални и финансови средства за експлоатация и поддръжка на отбранителните продукти се планират от ръководителите на (основните) бюджетни програми на основата на Указания за програмиране в МО, като се отчитат и наличностите от отбранителни продукти в логистичните складове и бази.

Чл. 24. (1) Лицата, които извършват експлоатацията и поддръжката, както и началниците и командирите от всички степени, осъществяват непрекъснато наблюдение, контрол и анализ на състоянието на отбранителните продукти и изготвят оценки на резултатите от тяхното използване.

(2) Оценките по ал. 1 се изпращат по команден ред в дирекция „Логистика“, която ежегодно до 15 януари на текущата година изготвя и изпраща обобщена информация в Съвета по

въоръжения за отбранителните продукти, чиито срок на експлоатация изтича през следващата календарна година, и информация по всяко време на годината, когато се констатират отклонения от нормалното състояние на продуктите.

Чл. 25. Фазата се счита за завършена с настъпването на основания за извеждане от експлоатация или снемане от въоръжение на отбранителни продукти и изготвянето от дирекция „Отбранителна аквизиция“ на заповед на министъра на отбраната или определено от него длъжностно лице за извеждане от експлоатация или снемане от въоръжение, след решение на Съвета по въоръжения.

Извеждане от експлоатация и снемане от въоръжение

Чл. 26. Целта на фазата е извеждане от експлоатация или снемане от въоръжение на даден отбранителен продукт по съобразно най-ефективен, ефикасен, безопасен и екологичен начин, съответстващ на националното законодателство и вътрешните нормативни документи на МО.

Чл. 27. Извеждане от експлоатация или снемане от въоръжение на отбранителни продукти се извършва при наличието на:

1. количества, надхвърлящи щатните потребности;
2. изчерпване на техническия и експлоатационен ресурс;
3. негодност за употреба, вследствие на природни бедствия, инциденти или авария, или опасност за съхранение;
4. съществени отклонения от изискванията на техническата документация, които не позволяват нормалната експлоатация и не подлежат на ремонт;
5. спряно производство и невъзможност за осигуряване с резервни части;
6. отпадане на потребността от определена отбранителна способност;
7. техническа невъзможност за постигане на съответната отбранителна способност;
8. разпоредби на международни договори или други нормативни актове;
9. друга аргументирана причина.

Чл. 28. (1) Фазата започва с изготвянето на Доклад за отпадане на потребността от отбранителния продукт (ДОПОП) при възникнала необходимост от извеждане от експлоатация или снемане от въоръжение на отбранителни продукти.

(2) ДОПОП се изготвя от отговорната структура от МО, СППМО и БА и съдържа подробни мотиви и обосновка на обстоятелствата, довели до необходимостта за извеждане от експлоатация или снемане от въоръжение, както и начините как отбранителния продукт следва да се утилизира (разкомплектова, бракува и унищожи) подходящо, подписва се от съответния началник/командир и се представя в дирекция „Отбранителна аквизиция“, която го внася за разглеждане в Съвета по въоръженията.

Чл. 29. (1) Снемането от въоръжение на отбранителни продукти се извършва със съответна заповед на министъра на отбраната след разглеждане в Съвета по въоръжения.

(2) Извеждането от експлоатация на отбранителни продукти в МО се извършва със съответна заповед на определено от министъра длъжностно лице след разглеждане в Съвета по въоръжения.

(3) Извеждането от експлоатация на отбранителни продукти в БА се извършва със съответна заповед на началника на отбраната след разглеждане в Съвета по въоръжения.

(4) Извеждането от експлоатация на отбранителни продукти в СППМО се извършва със съответна заповед на определено от министъра длъжностно лице или на съответните им командири и началници след разглеждане в Съвета по въоръжения.

(5) Извеждането от експлоатация на отбранителните продукти, предоставени на български контингенти извън страната по програми за международна помощ, включително и такива за временно ползване, се извършва със съответна заповед на началника на отбраната след разглеждане в Съвета по въоръжения.

(6) Заповедите се изготвят от дирекция „Отбранителна аквизиция“ и съдържат подроб-

ни мотиви относно причините (обстоятелствата) по чл. 27. След подписване се изпращат на всички касаещи ги структури.

Чл. 30. Отбранителни продукти, представляващи оръжия, боеприпаси, взривни вещества и пиротехнически изделия (ОБВВПИ) се извеждат от експлоатация или снемат от въоръжение при настъпване на някое от условията, посочени в чл. 82, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на дейностите, свързани с оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия и контрола над тях във и от въоръжените сили на Република България, приета с ПМС № 278 от 2010 г., обн., ДВ, бр. 96 от 2010 г.

Чл. 31. Фазата се счита за завършена с наличието на заповед за извеждане от експлоатация или снемане от въоръжение на даден отбранителния продукт и неговата утилизация (разкомплектоване, бракуване и унищожаване) или реализация по друг начин, съответстващи на националното законодателство и вътрешните нормативни документи на МО.

Разработване

Чл. 32. Опционалната фаза „Разработване“ се изпълнява при необходимост от разработване и производство на нов, специфичен, отбранителен продукт, производство по лиценз или модернизация на съществуващ отбранителен продукт и включва етапите: 1. „Проучване“, 2. „Идеен проект“, 3. „Работен проект“ и 4. „Опитен образец“.

Чл. 33. (1) Фазата започва с решение на Съвета по въоръжения на база одобрения КИ-ОС с предложение на възможност съгл. чл. 31.

(2) Ръководителят на проекта представя изходно задание (ИЗ), съгласно (отделно) *Приложение (3)*. ИЗ се утвърждава от ръководителя на основната (бюджетна) програма и се изпраща в дирекция „Отбранителна аквизиция“, където се включва в Регистър на утвърдените ИЗ и се изпраща писмо-заявка до директора на Института по отбрана „Проф. Цветан Лазаров“ (ИО) за извършване на етап „Проучване“. В случай, че ИО не разполага със съответната експертиза за извършването на етап „Проучване“, той може да бъде възложен на друг изпълнител.

Чл. 34. (1) Изпълнителят на проучването изготвя технико-икономически доклад (ТИД) и го изпраща в дирекция „Отбранителна аквизиция“.

(2) Дирекция „Отбранителна аквизиция“ внася ТИД за разглеждане в Съвета по въоръженията. След приемането на ТИД от Съвета по въоръженията и избор на вариант за разработване на тактико-техническо задание (ТТЗ)/техническа спецификация (ТС), ТИД се предлага на П2Б за разглеждане и утвърждаване, съгласно разпоредбите на РПУ.

(3) На база утвърдения вариант в ТИД, изпълнителят на проучването изготвя ТТЗ/ТС, съгласно (отделни) *Приложения (4/5)* и го изпраща в дирекция „Отбранителна аквизиция“ за внасяне в Съвета по въоръженията и П2Б, съгласно разпоредбите на РПУ.

(4) След утвърждаването на ТТЗ/ТС, дирекция „Отбранителна аквизиция“ ги завежда в Регистър на ТТЗ/ТС като им присвоява уникален номер.

Чл. 35. Утвърденото ТТЗ/ТС е едно от условията за откриване на позиция в ЕФП за МТО на МО и БА.

Чл. 36. Организирането на процедура за възлагане на обществена поръчка за изпълнение на разработването се осъществява съгласно Вътрешни правила относно реда за планиране и организацията на провеждането на процедурите за възлагане на обществени поръчки и за контрол на изпълнението на сключените договори и другите регламентиращи документи.

Чл. 37. (1) Изпълнението на етапи „Идеен проект“, „Работен проект“ и „Опитен образец“ се реализира съгласно РПУ и другите регламентиращи документи.

(2) Ръководителят на проекта внася доклад за резултатите от фаза „Разработване“ за разглеждане в П2Б и след неговото приемане в Съвета по въоръженията.

Чл. 38. Фаза „Разработване“ се счита за изпълнена след като Съветът по въоръжения приеме доклада за резултатите от фазата и съпътстващата документация, и след заповед на министъра на отбраната или определено от него длъжностно лице, която се изготвя от дирекция „Отбранителна аквизиция“.

Управление на риска

Чл. 39. Управлението на риска при управление на жизнения цикъл на отбранителните продукти се извършва с цел оценка и справяне с бъдещи неблагоприятни събития, които биха попречили на успешното осъществяване на жизнения цикъл на отбранителните продукти във всичките му фази.

Чл. 40. Управлението на риска при управление на жизнения цикъл на отбранителните продукти включва неговото дефиниране, анализиране, планиране и управление.

Чл. 41. Ръководителят на проекта изготвя доклад за управление на риска, съгласно нормативната уредба в МО.

Термини и дефиниции

1. „Управление на жизнения цикъл“ е съвкупност от координирани действия на ръководене, планиране, организиране, контрол и други съпътстващи мероприятия по реализиране на дейностите във фазите на жизнения цикъл.

2. „Жизнен цикъл“ (ЗОВС, Допълн. разпоредби, § 1, т. 25., нова - ДВ, бр. 98 от 2016 г.) са фазите по заявяване, придобиване, приемане на въоръжение, въвеждане в експлоатация, експлоатация и поддръжка, извеждане от експлоатация и снемане от въоръжение, през които преминават отбранителните продукти.

3. „Отбранителни продукти“ (ЗОВС, Допълн. разпоредби, § 1, т. 26., нова - ДВ, бр. 98 от 2016 г.) са продукти, осигуряващи създаването и поддържането на отбранителни способности на Въоръжените сили (ВС) на Р. България:

а) оръжия, боеприпаси, взривни вещества и пиротехнически изделия по смисъла на Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия;

б) продукти, свързани с отбраната, и изделия и технологии с двойна употреба по смисъла на Закона за експортния контрол на продукти, свързани с отбраната, и на изделия и технологии с двойна употреба;

в) оборудване, специално проектирано или адаптирано за военни цели и предназначено за използване, като оръжие, боеприпаси или материал с военно предназначение.

4. „Отбранителна способност“ е способността, необходима за успешното изпълнение на отбранителна задача или мисия;

5. „Инвестиционен проект“ е дефиниран процес за управление на дейностите по придобиване или модернизация на продукти в МО, СПМО и БА, съобразен с определени финансови средства и времеви граници.

6. „Приемане на въоръжение“ (ЗОВС, Допълн. разпоредби, § 1, т. 27., нова - ДВ, бр. 98 от 2016 г.) е акт на министъра на отбраната, с който се декларира, че отбранителен продукт, придобиван за първи път, ще се използва от ВС на Р. България.

7. „Снемане от въоръжение“ (ЗОВС, Допълн. разпоредби, § 1, т. 28., нова - ДВ, бр. 98 от 2016 г.) е акт на министъра на отбраната, с който се декларира прекратяване на използването на приет на въоръжение отбранителен продукт от ВС на Р. България.

8. „Въвеждане в експлоатация“ (ЗОВС, Допълн. разпоредби, § 1, т. 29., нова - ДВ, бр. 98 от 2016 г.) е акт за разрешаване използването на приет на въоръжение отбранителен продукт от ВС на Р. България, който се издава от определено от министъра на отбраната длъжностно лице.

9. „Извеждане от експлоатация“ (ЗОВС, Допълн. разпоредби, § 1, т. 30., нова - ДВ, бр. 98 от 2016 г.) е акт за забрана на използването на приет на въоръжение отбранителен продукт от ВС на Р. България, който се издава от определено от министъра на отбраната длъжностно лице.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. С тази наредба се отменят:

1.
2.
3.

§ 2. Наредбата се издава на основание от ЗОВС.

§ 3. Наредбата влиза в сила от 20__ г.

МИНИСТЪР НА ОТБРАНАТА (п)

.....

References:

1. Правилник за управление на жизнения цикъл на отбранителните продукти (П-7) от 09.09.2011 г.;
2. Правилник за отмяна на правилника за управление на жизнения цикъл (П-5) от 15.07.2013 г. г.;
3. „Система за отбранителна аквизиция на Република България - възможности за усъвършенстване“, Максим Алашки, монография, МО, 2016 г.;
4. Закон за отбраната и Въоръжените сили - ДВ, бр. 98 от 2016 г.